

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Libertatibvs Ecclesiae Gallicanae

Charlas, Antoine

Leodii, 1684

Cap. VI. Probatur sanctorum Patrum, ac primò à sancti Irenæi autoritate, certitudo iudicii Summi Pontificis in quæstionibus Fidei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38227

390 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
que sit, qui rigat, aut plantat, Deus nulli dat incrementum, nisi illi, qui
plantavit in sile Petri, & doctrina ipsius acquiescit. Sanè ad eum maxima
populi judicia referuntur, à Romano examinanda Pontifice, &c.

C A P U T V I.

*Probatur sanctorum Patrum, ac primò à sancti Irenæi
autoritate, certitudo judicii summi Pontificis in
questionibus Fidei.*

1. **Q**uoniam Illustrissimi Antistites Gallicani libertatum
suarum fundamenta, non solum Sacris Canonibus,
sed etiam Patrum traditione, niti volunt; postquam Con-
cilioꝝ testimonia protulimus, exhibenda est sanctorum
Patrum doctrina, in qua generatim tria potissimum nota-
nda sunt (ne sæpius repetere cogamur): quamvis non omnia
semper in singulis testimoniis occurrant. Primum, Ecclesiam
Romanam esse unitatis centrum, quò concurrendum sit ad
vitanda schismata. Secundum; illuc confugiendum, quan-
do dubia, præsertim difficiliora, oriuntur circa fidem; &
hinc veritatem fidei ab Apostolis traditæ addiscendam. Ter-
tium; has sanctæ Sedis prærogativas autoritati beato Petro
à Christo impetratæ, & collatæ, necnon ejusdem autori-
tatis ad beati Petri successores transmissioni, non autem ac-
cedenti Ecclesiæ consensui, tribuendas; atque ad eò Christum
non pro solo Petro, sed pro ejus etiam successoribus Roma-
nis Pontificibus rogasse, ut non deficeret fides eorum; ac
si qua emergat, præsertim circa fidem, contentio, in petra
illius firmitate stare debere, quicumque voluerit casum devi-
tare; illi petrae incumbere, qui intra Ecclesiam super il-
lam ædificatam permanere cupierit; ab hærede Petri confir-
mandos, qui à Sathana fuerint expetiti, & contra fidem
tentati.

2. Schisma est, ut docet sanctus Thomas 2. 2. quæst. 39.
art. 1. cum à summo Pontifice receditur: in schismate autem
non est fides, ut tradit S. Ambrosius §. 10. referendus: ut
ergo & schisma, & hæresis periculum vitentur, adhæren-
dum

um est summo Pontifici; *Ecclesia unitas*, inquit S. Thomas, in duobus attenditur, scilicet in conexione membrorum Ecclesie ad invicem, seu communicatione, & iterum in ordine omnium membrorum Ecclesie ad unum Caput. . . . . hoc autem Caput est ipse Christus, cuius vicem in Ecclesia gerit summus Pontifex; & ideo schismatici dicuntur, qui subesse renuntiant summo Pontifici, & qui membris Ecclesie ei subiectis communicare recusant. Sed quorsum sancti Patres tam diligenter monent vitandum esse schisma. Nam si Romani Pontifices in eodem, quo alii periculo erroris versantur, longè præstaret illis non tam arctè conjungi. Quid enim, si, ut p se creduntur, revera fallantur; nonne illos sequi perniciosum erit?

3. Quomodo certi, ac securi erunt in fide summo Pontifici adherentes, si summus ipse Pontifex labilis sit? Philosophorum axioma est; quidquid multiplex, varium, incertum, inconstans est; debere ad aliquid reduci, quod sit simplex, uniforme, certum, ac constans. Si igitur Episcopi dissentiant inter se circa veritatem fidei, adeoque ab invicem separentur, quâ poterit regulâ discerni, à quorum partibus stet veritas, & apud quos sit vera Ecclesia; nisi summus Pontifex immobile sit unitatis, & communionis centrum, fidelissimus veritatis Custos, firmum Ecclesie fundamentum, & sanum mystici Corporis Christi Caput, cui qui communicet, & consentiat, Catholicus judicetur? sed ad sanctorum Patrum doctrinam accedamus.

4. Ad eò est insigne testimonium sancti Irenæi, ad probandam summi Pontificis in solvendis fidei quæstionibus auctoritatem; ut vel solum declarationi Comitiorum Cleri Gallicani præponderet, atque ad certam fidem faciendam penè sufficiat. Si enim testis probitatem spectes, Sanctus est, fidei zelo flagrantissimus, dignusque, qui cum omnibus ferè civitatis suæ Christianis glorioso Martyrio vitam clauderet: si ætatem, est omnium Patrum Latinorum antiquissimus (licet ex ejus stylo aliqui eum Græcè scripsisse conjiciant, alii utroque idiomate suspicentur) Episcopus Lugdunensis jam anno 180. si scientiam, ab Apostolorum discipulis, præsertim à beato Polycarpo Divinas traditiones edoctus: si locum, atque ordinem, in celeberrima Galliarum Civitate Antistes, atque ad eò omnium, quæ in illis partibus erant, Christiana-

392 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
Christianorum sententiæ conscius : si testimonium ipsum inspicias, luculentum iudicabis.

5. Sic enim Irenæus lib. 3. adversus hæreses cap. 3. traditionem Ecclesiæ opponens hæreticis, ait; *Sed quoniam valde longum est, in hoc tali volumine omnium Ecclesiarum enumerare successiones; maxima, & antiquissima; & omnibus cognita, à gloriosissimis duobus Apostolis Petro, & Paulo Roma fundata, & constituta Ecclesia, eam, quam habet ab Apostolis, traditionem, & annunciatam hominibus fidem, per successiones Episcoporum pervenientem usque ad nos, indicantes, confundimus eos, qui quoquo modo, vel per sui placentiam malam, vel vanam gloriam, vel per cæcitatem, & malam sententiam, præterquam oportet colligunt. AD HANC ENIM ECCLESIAM PROPTER POTENTIOREM PRINCIPALITATEM NECESSE EST OMNEM CONVENIRE ECCLESIAM, hoc est, eos, qui sunt undique fideles. IN QUA SEMPER AB HIS, QUI SVNT VNDIQVE CONSERVATA EST EA, QVA EST AB APOSTOLIS TRADITIO.*

6. Unica statim occurrit difficultas, quod scilicet S. Irenæus non de solo summo Pontifice, sed de Ecclesia Romana loquatur. Verum hoc discrimen nihil Episcopos Gallicanos juvat, qui ut Papæ iudicium irreformabile sit, non solum Ecclesiæ Romanæ particularis, sed Ecclesiæ universæ consensum requirunt. Equidem si res eò reducat, ut summi Pontificis Decreta circa fidem indubitata futura sint accedente solius Ecclesiæ Romanæ consensu, facilius schismatibus via præcludetur, cum omnino prompta sint ejus membra ad sequendum Capitis sui ductum. Adde quod si concedatur Ecclesiam Romanam prout ab aliis Ecclesiis particularibus distinguitur, privilegio non errandi esse præditam; non erit operosè laborandum, ut demonstretur quidquid habet Ecclesia Romana vel dignitatis, vel autoritatis, totum à Capite, summo scilicet Pontifice, in alia membra effluere; ut ex iis patet, quæ jam contra Launoium disputata sunt.

7. Nec opus erit ad B. Cypriani autoritatem recurrere, qui Ecclesiam in Episcopo esse scribit ad Florentium Pupianum epist. 69. edit. Pamel. ut Ecclesiam Romanam in Romano Pontifice continere dicamus: sanctus ipse Irenæus in verbis supra relatis satis insinuat, quæ Ecclesiæ Romanæ tribuit, ipsi propter successionem episcoporum à B. Petro in-

choa-

choatam competere; *A gloriosissimis duobus Apostolis Petro, & Paulo fundata, & constituta Ecclesia, eam, quam habet ab Apostolis traditionem, & annunciatam hominibus fidem per successionem Episcoporum pervenientem usque ad nos indicantes, &c.* Idem continuo post verba supra exscripta. B. Petri successores singulatim enumerat.

8. Observandum est autem ex mente sancti Irenæi ad statuenda contra Hæreticos fidei dogmata, solam Ecclesiæ Romanæ traditionem sufficere, nec omnino esse necessarium aliarum Ecclesiarum traditiones inquirere, licet utile sit, cum id commodè fieri potest, ad opprimendam Sectariorum pertinaciam; *Sed quoniam inquit, valde longum est in hoc tali volumine omnium Ecclesiarum enumerare successiones, maxima, & antiquissima, & omnibus cognita à gloriosissimis duobus Apostolis Petro, & Paulo Roma fundata, & constituta Ecclesia, eam quam habet ab Apostolis traditionem, & annunciatam hominibus fidem, per successiones Episcoporum pervenientem usque ad nos, indicantes, confundimus omnes eos, qui quoquo modo, vel per sui placentiam malam, vel vanam gloriam, vel per cæcitatem, & malam sententiam, præter quam oportet colligunt, id est separatim ab Ecclesia universalis conventicula faciunt, seseque congregant. Sed, si summi Pontificis, seu Ecclesiæ Romanæ, iudicium non est irreformabile, quomodo indicatâ ejus traditione confundentur omnes hæretici? Non erit satis continuatam à S. Petro usque ad nos Episcoporum successionem ostendere, atque quid tradant Principis Apostolorum successores, exhibere, nisi accedat Ecclesiæ universæ consensus, & demonstretur similiter Episcoporum omnium aliarum Ecclesiarum successio, atque accepta per illos ab Apostolis traditio.*

9. Sed dixerit quis non solius Ecclesiæ Romanæ, sed & cujuslibet alterius traditio indubitatae fidei esset, si constaret eam ab Apostolis descendisse. Quis enim hæreticus audeat, certum Apostoli cujusvis testimonium recusare? Ita sane; atque hinc colligitur S. Irenæum non reposuisse vim vincendorum hæreticorum, in eo solo, quod Apostoli Petrus, & Paulus contrariam doctrinam tradiderint, sed in eo etiam quod certissimum sit Petri successores esse, qui eam nobis traditionem communicant. Alioquin enim quid opus fuisset illius successionis in Episcopatu seriem tam accuratè

394 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
texere? Cur non potuissent alii, quam illius Apostoli successores, testes adhiberi? Quia inquires, verisimilius est, ut notat S. Irenæus, Apostolos Arcana fidei suis successoribus concedituros. Valet quidem hæc ratio in B. Petro, qui Coadjutores habuisse dicitur illos, qui ei successerunt. Sed id in subsequens locum non habet; quippè cum sæpius ignorarint, qui sibi essent successuri.

10. Adde quod eadem ratio militaret pro Ecclesia Antiochena, in qua primùm sedit B. Petrus, & in qua successorem suum ipse constituit; & pro Alexandrina, quam per B. Marcum fundavit; Imò pro qualibet alia, cum nulla sit quæ vel immediatè, vel mediatè fundata non fuerit ab aliquo ex Apostolis, quibus omnibus dixit Christus. Joan. 15. v. 15. *Omnia quaecumque audivi à Patre meo nota feci vobis.* Sumitur quidem veritatis argumentum ex illa Episcoporum jam ab Apostolis propagatione; sed certitudo à solius Petri successorum serie, vel à tota Episcoporum ab Apostolis descendentium collectione; non autem à cujusvis alius singularis Episcopi, præter Romanum, testimonio.

11. Sanctus Irenæus solius Ecclesiæ Romanæ traditione indicatâ, censet confundendos hæreticos, causamque affert; *Ad hanc enim Ecclesiam propter potentioris principalitatem, necesse est omnem convenire Ecclesiam; hoc est eos, qui sunt undique fideles. Quomodo si ad Ecclesiam Romanam omnis Ecclesia, & omnes undique fideles convenire teneantur, & ab ea decipi possent, non sequeretur totam Ecclesiam in errorem induci posse. Non enim illuc convenire tenentur, nisi ut doceantur, non docentur, nisi ut discant, & credant.*

12. Apertiùs significat idem S. Episcopus causam, cur ad Ecclesiam Romanam, omnem Ecclesiam, omnesque fideles convenire oporteat, eam esse; quod scilicet ibi semper conservata sit traditio Apostolica pro universa Ecclesia, seu pro omnium omninò instructione. *In qua semper ab his, qui sunt undique, conservata est ea, quæ est ab Apostolis traditio.*

13. Quod comprobatur propositum à S. Irenæo Corinthiorum exemplum. Licet enim Corinthi Ecclesia à B. Paulo fundata, & docta fuisset, ejusque adhuc recens esset memoria, dissenserunt tamen inter se Corinthii circa veritatem ab ipso tradi-

traditam. Quare necesse illis fuit ad Ecclesiam Romanam, utpotè fidelissimam Apostolicarum traditionum custodem, pro cunctorum informatione recurrere. Dissensione non modicâ inter eos, qui Corinthi essent, fratres, factâ, scripsit quæ est Romæ Ecclesia, potentissimas litteras Corinthiis, ad pacem eos congregans, & annuntians, quam in recenti ab Apostolis receperant traditionem. Si Apostolicis temporibus viciniore, de ea, quam in recenti ab Apostolis receperant traditione, ambigentes ad concordiam nonnisi per Sedem Apostolicam revocati sunt, quanto magis qui longius ab Apostolica origine recesserunt, ut unitatem fidei custodiant ad illud unitatis centrum convenire indigent, eique firmiter adhærere?

14. Tribuuntur autem Ecclesiæ Romanæ litteræ ad Corinthios missæ, licet à S. Clemente scriptæ sint, ut tradit Eusebius histor. Eccles. lib. 3. cap. 12. his verbis, *hujus vero Clementis una fertur esse epistola, omnium judicio approbata, illustris illa quidem, & digna plane admiratione, quam TANQVAM EX ROMANÆ ECCLESIAE PERSONA ad Corinthiorum Ecclesiam tum quidem exaravit, cum jam Corinthi gravis esset inflata seditio. Hanc sanè cum veterum, tum nostrâ ipsorum memoriâ plurimis in Ecclesiis publicè lectam, usurpatamq; cognovimus. Idèd igitur à S. Irenæo dicitur, scripsit quæ est Romæ Ecclesia; quia S. Clemens scripsit, tanquam ex Romane Ecclesiæ persona. Ita S. Hieronymus lib. de scriptoribus Ecclesiasticis cap. 25. de S. Clemente ait; scripsit ex persona Romane Ecclesiæ ad Ecclesiam Corinthiorum valdè utilem epistolam, quæ & in nonnullis locis publicè legitur. Non, quòd Pontifex esset tantùm ab Epistolis, aut à secretis Ecclesiæ Romanæ, sed quia licet penes ipsum esset autoritas, res tamen nonnisi præmissâ consultatione decerneret.*

15. Itaque S. Irenæus, dum ait, quod ad hanc Ecclesiam propter potentiorē principalitatem necesse est omnem convenire Ecclesiam, non solum quid ipse sentiret, sed etiam quid traditio à temporibus Apostolorum faciendum doceret, declaravit. Ecclesia enim Corinthi ad Ecclesiam Romanam recurrerat, tanquam ad unitatis centrum, ut hinc peteret divisionis suæ remedium, & Apostolicam traditionem certò edisceret. Nam antequam sanctus Clemens Corinthiis scriberet potentissimas litteras, ad pacem eos congregans, & reparans fidem,

396 TRACTATUS DE LIBERTATIBVS,
eorum, consultus fuerat à Corinthiis, ut docent illæ litteræ,
quas publicæ luci restituit Patricius Junius Scoto-Brittan-
nus: in iis enim excusat Clemens suam in respondendo tar-
ditatem; *Propter calamitates, & casus adversos, qui nobis acciderunt,
Fratres dilecti, postulatis vestris tardius nos animum adiecisse veremur.*

16. Quantâ verò cum reverentiâ excepta sit sancti Pon-
tificis responsio, animadvertere licet in verbis Eusebii, ac sancti
Hieronymi supra relatis, siquidem adhuc eorum tempore,
ideest post tria sæcula publicè in Ecclesiis legebantur ejus litte-
ræ, quas verè sanctus Irenæus appellavit potentissimas, tum
propter eam, quam continent doctrinam, tum propter scri-
bentis potentio rem principalitatem.

17. Ad sanctum Anicetum Romanum Pontificem simili-
ter, ut testatur idem sanctus Irenæus in epistola, cujus frag-
mentum refertur ab Eusebio lib. 5. histor. Eccles. cap. 24.
recurrat Asiatica Ecclesia pro quæstione de die celebrandi Pas-
chatis, licet non perinde illius responsis acquieverit; quod
tamen facere debuisset comprobavit eventus receptâ à Conci-
lio generali Nicæno, ac tandem à tota Ecclesia, Sedis Aposto-
licæ sententiâ. Omni denique tempore ad hanc Ecclesiam
propter potentio rem principalitatem omnis convenit Eccle-
sia. Omnes illa ubique Christianos curavit, ad pacem con-
gregans, & reparans fidem eorum.

C A P U T VII.

Aliorum Patrum eadem de re testimonia.

1. **A** Beato Hyppolito Episcopo, & Martyre, qui circa
annum 230. obiit, oratione de consummatione Mun-
di dicitur *Princeps Petrus, FIDEI PETRA, quem beatum iudicavit
Christus Deus noster, ille DOCTOR ECCLESIAE, ille primus Discipulo-
rum, ille qui REGNI CLAVES HABET, &c.* Si ut indubitatum
est. Romanus Pontifex Petri officio successit, cur etiam ip-
se non erit *fidei Petra, Doctor Ecclesia, Regni claves habens?*
2. Sanctus Basilius Magnus epist. 52. quæ est ad S. Atha-
nasium, quanta sit Episcopi Romani autoritas in decidendis
fidei quæstionibus, & in corrigendis quæ perperam à Con-
ciliis